

Med fokus på

Utbildning för miljömedborgarskap

En skrift för lärare med praktiska idéer för att genomföra Utbildning för miljömedborgarskap

Utbildning för miljömedborgarskap

Detta häfte baseras på arbete utfört inom projektet Cost Action ENEC – European Network for Environmental Citizenship (Europeiskt nätverk för miljömedborgarskap) med stöd av COST – European Cooperation in Science and Technology (Europeiskt samarbete i naturvetenskap och teknologi).

COST är ett all-europeiskt mellanstatligt ramverk, med uppdrag att möjliggöra vetenskapliga och teknologiska projekt som kan leda till nya begrepp och produkter och därigenom bidra till att stärka Europas forsknings- och innovationskapacitet.

Funded by the Horizon 2020 Framework Programme of the European Union

**European Network for
Environmental Citizenship**
Cost Action CA16229

Bidragstagande institution:

ISBN: 978-9963-9275-7-9

Referens

ENEC Consortium (2019). *Utbildning med fokus på miljömedborgarskap*. Lemesos, Cyprus: European Network for Environmental Citizenship – ENEC Cost Action.

Detta häfte är baserat på bokkapitlet: Hadjichambis, A. Ch. & Paraskeva-Hadjichambi D. (2019). Education for Environmental Citizenship: the pedagogical approach. I: A. Ch. Hadjichambis, P. Reis, D. Paraskeva-Hadjichambi et al. (Red.) *Conceptualizing environmental citizenship for 21st century education* (ss. 260-290). Cham, Schweiz: Springer.

Foto:

Från Shutterstock

Häftet är avgiftsfritt och får återanvändas under förutsättning att källan anges. Häftet är ämnat för utbildningssyften med angivande av referensen ovan.

För den svenska översättningen ansvarar

Niklas Gericke

Innehåll

Förord	6
Introduktion	7
EEC:s definition	9
EEC:s modell	10
Huvudbegrepp	11
Förändringsagenter	11
Lösas miljöproblem	11
Förhindra miljöproblem	11
Uppnå hållbarhet	12
Sund relation till naturen	12
Miljörättigheter och miljöskyldigheter	12
Strukturella orsaker	13
Samhällsdeltagande	13
Rättvisa inom generationer	13
Rättvisa mellan generationer	14

EEC:s pedagogiska modell	15
Undersökning	16
Handlingsplanering	17
Samhällsdeltagande	18
Nätverkande och utbyten	19
Miljö- och socialt förändringsarbete	20
Utvärdering och reflektion	21
EEC:s pedagogiska metod	22
Referenser	23
Författarnas tack	24
ENEC:s Styrgrupp	26

Förord

Miljömedborgarskap är avgörande för att en miljöpolicy ska ha framgång. Hållbar utveckling, cirkulär ekonomi, ekonomi med låg koldioxidutsläpp, och bioekonomi kräver effektivt medborgarengagemang. Medborgare förväntas anamma miljömässiga attityder och beteenden, göra gröna val, öka samhällsdeltagandet, och vara medvetna om och utöva sina miljömässiga rättigheter och skyldigheter.

Utbildning spelar en nyckelroll i att forma framtidens miljömedborgare; ingen föds som miljömedborgare, men alla kan bli en sådan genom utbildning.

Den nuvarande miljökrisen med klimatförändring, förlust av biologisk mångfald, luftföroreningar och alla lokala och globala miljöproblem kräver en utbildning som förmår fostra kompetenta miljömedborgare.

Denna skrift om Utbildning för Miljömedborgarskap är en pedagogiskt satsning för att främja utbildning för miljömedborgarskap såsom det definieras av det Europeiska nätverket för miljömedborgarskap (2018a). Det finns förvisso andra tillvägagångssätt som också kan bidra i denna riktning.

Syftet med *Utbildning för miljömedborgarskap* är att presentera de grundläggande idéerna i denna metod för lärarutbildare och lärare. Vi hoppas att innehållet i häftet skall vara användbart för alla.

Dr Andreas Ch. Hadjichambis

*Ordförande
European Network for
Environmental Citizenship
ENEC Cost Action CA16229*

Prof Pedro Reis

*Vice Ordförande
European Network for
Environmental Citizenship
ENEC Cost Action CA16229*

Introduktion

Vilken miljö kommer våra barn att leva i imorgon? Svaret på den frågan handlar i hög grad om utbildning. Den utbildning vi ger våra barn idag kommer att forma deras miljö i framtiden; den miljön är deras att förvalta och sättet de gör det på beror på den utbildning vi ger dem idag.

Miljömedborgarskap är ett nyckelbegrepp för hållbar utveckling och en hållbar värld. För första gången finns nu en gemensam definition av miljömedborgarskap eftersom mer än 120 akademiker, vetenskapsmän och forskare från 37 länder i det europeiska nätverket för miljömedborgarskap har enats om följande definition av begreppet. Miljömedborgarskap är:

“Det ansvarsfulla miljöbeteendet hos medborgare som handlar och deltar i samhället som agenter för förändring i den privata och offentliga sfären på lokal, nationell och global nivå, genom individuella eller kollektiva handlingar, i syfte att lösa samtida miljöproblem, förhindra nya miljöproblem, i syfte att uppnå hållbarhet och utveckla en sund relation till naturen. ‘Miljömedborgarskap’ inkluderar att utöva miljörättigheter och miljöskyldigheter, liksom att identifiera underliggande strukturella orsaker till miljöförstöring och miljöproblem, och att utveckla en hållbar miljö, liksom vilja och förmåga till kritiskt och aktivt engagemang och medborgardeltagande för att ta sig an dessa orsaker, individuellt och kollektivt inom demokratins ramar, med hänsyn tagen till rättvisa inom och mellan generationer.” (ENEC, 2018a)

Utbildningssystem och skolor kan bidra väsentligen till att forma unga människor till att bli aktiva, deltagande och ansvarsfulla miljömedborgare.

Utgångspunkten för European Network for Environmental Citizenship (ENEC) och Education for Environmental Citizenship (EEC) är att utbildningssystem och skolor borde bidra till miljömedborgarskap som ett huvuduppdrag. Miljömedborgarskap innebär att elever ska vara medvetna om och förstå hur deras val påverkar miljön och vilka miljöutmaningar de står inför, och ska veta vilka förmågor de själva har och hur dessa kan leda till nödvändiga miljö- och samhällsförändringar. För att detta ska komma till stånd behöver elever utrustas med grundläggande kunskap, förmågor, attityder, kompetenser och beteenden. EEC strävar efter att utbilda miljömedborgare till att förvärva sådana egenskaper.

EEC:s pedagogiska modell är en satsning i denna riktning, och läggs fram som ett övergripande och inspirerande verktyg för miljömedborgarskapsutbildning. "Utbildning med fokus på miljömedborgarskap" presenterar EEC:s modell på ett lättillgängligt sätt, enligt Hadjichambis & Paraskeva-Hadjichambi (2019).

Modellen rekommenderar specifika stadier och steg, men alla behöver inte inkluderas, eller tillämpas i någon särskild ordning. Nödvändiga anpassningar kan ske med hänsyn till de miljöproblem som studeras, utbildningsnivå (t ex grundskola eller gymnasium) och utbildningssammanhanget (formell eller icke-formell). Vi inbjuder lärare att genomföra och utvärdera alla aspekter av denna pedagogiska modell.

Först presenteras definitionen av Utbildning för medborgarskap (EEC) genom en grafisk illustration av EEC-modellen. Därefter följer några grundläggande begrepp av definitionen (ENEC, 2018b) såsom 'förändringsagenter', 'lösa miljöproblem', 'förhindra miljöproblem', 'uppnå hållbarhet', 'sund relation till naturen', 'miljörättigheter och miljöskyldigheter', 'strukturella orsaker', 'medborgardeltagande', 'rättvisa inom generationer' och 'rättvisa mellan generationer'. Därefter illustreras den pedagogiska metodens huvuddelar och steg, med specifika exempel och idéer, där så är möjligt.

Vi hoppas att denna skrift ska bidra till att skapa en mer hållbar värld.

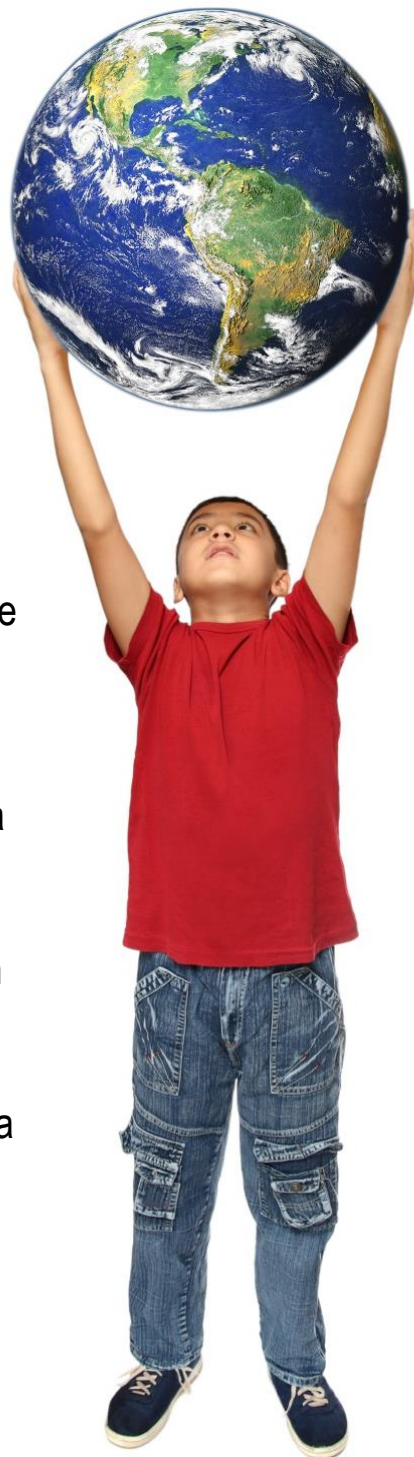
Utbildning för miljömedborgarskap

9

EEC:s definition

Utbildning för miljömedborgarskap (EEC) definieras som den typ av utbildning som främjar en sammanhängande och adekvat kunskap, liksom de nödvändiga förmågor, värderingar, attityder och kompetenser som en miljömedborgare borde vara utrustad med för att kunna handla och delta i samhället som en förändringsagent i den privata såväl som den offentliga sfären, på lokal, nationell och global nivå, genom individuella och kollektiva handlingar, i riktning mot att lösa samtida miljöproblem, förhindra nya miljöproblem, i syfte att uppnå hållbarhet och utveckla en sund relation till naturen.

Utbildning för miljömedborgarskap (EEC) är viktigt för att ge medborgare möjlighet att utöva sina miljömässiga rättigheter och skyldigheter, liksom att identifiera underliggande strukturella orsaker till miljöförstöring och miljöproblem, och utveckla den vilja och förmåga som krävs för kritiskt och aktivt engagemang och medborgardeltagande i syfte att ta sig an dessa strukturella orsaker, individuellt och kollektivt inom demokratins ramar med hänsyn tagen till rättvisa mellan och inom generationer. (ENEC, 2018b).

EEC-MODELLEN

EEC:s definition illustreras med hjälp av EEC-modellen.

Det bör betonas att placeringen av varje handling vid de orange pilarna i modellen inte illustrerar dess förhållande till handlingsdimensioner, sfärer och nivåer.

Källa: Hadjichambis, A. Ch. & Paraskeva-Hadjichambi D. (2019). Education for Environmental Citizenship: the pedagogical approach. I: A. Ch. Hadjichambis, P. Reis, D. Paraskeva-Hadjichambi et al. (Red.) *Conceptualizing environmental citizenship for 21st century education* (ss. 260-290). Cham, Schweiz: Springer.

Förändringsagenter:

Världen behöver miljömedborgare som är beredda och har förmågan att verka för miljöns och samhällets bästa.

Förändringsagenter är medborgare som kan vara katalysatorer för förändring, som deltar i beslut och fungerar som utbildare för sina jämnåriga och för vuxna.

Lösa miljöproblem:

De nuvarande miljöproblemen är svåra att lösa och kännetecknas av:

- behov av omedelbara åtgärder
- stor komplexitet
- miljömässiga, ekonomiska och sociala innehållskomponenter
- lokala, nationella och globala dimensioner.

Miljömedborgare är medborgare som besitter förmågor som kan bidra till lösningen på existerande miljöproblem.

Förebygga miljöproblem:

Vårt vardagsliv inverkar på miljön. Många av våra beslut och handlingar påverkar miljön och kan leda till nya miljöproblem.

Miljömedborgare är medborgare som bidrar till att förebygga nya miljöproblem.

Uppnå hållbarhet:

Hållbarhet är den process genom vilken balans bevaras i en föränderlig miljö. Den fokuserar på att utvecklingen möter den nuvarande generationens behov utan att äventyra kommande generationers behov. Miljömedborgare inser vikten av hållbarhet och kämpar för dess förverkligande med hänsyn tagen till miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensioner.

Sund relation till naturen:

Många har förlorat sin kontakt med naturen. De växer upp, lever och skapar i antropogena miljöer och förstår inte sitt beroende av naturen. De ignorerar effekterna på naturen av sina handlingar. Miljömedborgare har en sund relation till naturen. De uppskattar, respekterar och bevarar naturen.

Miljörättigheter och miljöskyldigheter:

Medborgare, organisationer, regeringar, överstatliga instanser – alla har miljörättigheter och miljöskyldigheter. Miljömedborgare känner till och kan tillämpa sina miljömässiga rättigheter och skyldigheter. De försöker att få andra samhälleliga enheter, regeringar och överstatliga instanser att göra detsamma.

Strukturella orsaker:

Miljöproblem har ofta strukturella orsaker. Strukturella orsaker är ofta dolda. Det ekonomiska systemet, oriktig användning av miljölagstiftning, bristen på effektiva strukturer, otillbörlig inblandning och korruption kan vara strukturella orsaker till problem. Miljömedborgare undersöker, identifierar och försöker förändra strukturella orsaker till miljöproblem.

Samhällsdeltagande:

Dagens miljöproblem kräver aktivt, socialt och kritiskt engagemang, dvs ett samhällsdeltagande. Miljömedborgare är inblandade i beslut, och agerar dessutom individuellt och kollektivt i den privata och offentliga sfären. De är också aktiva på lokala, nationella och global nivåer.

Rättvisa inom generationer:

Orättvisor existerar i världen, så som ojämlikhet, diskriminering och begränsning av rättigheter. Dessa orättvisor fördelas ofta olika mellan geografiska områden (t ex nord-syd). Miljömedborgare uppfattar att social rättvisa är viktigt och strävar därför för rättvisa inom generationer.

Vi söker rättvisa mellan generationer

Rättvisa mellan generationer handlar om att olika generationer ska ha liknade villkor när det gäller såväl miljö rättigheter som miljöskyldigheter.

Hållbarhetsprincipen innebär respekt för framtidens generationers rättighet att tillgodose sina egna behov.

Miljömedborgare strävar efter rättvisa mellan generationer.

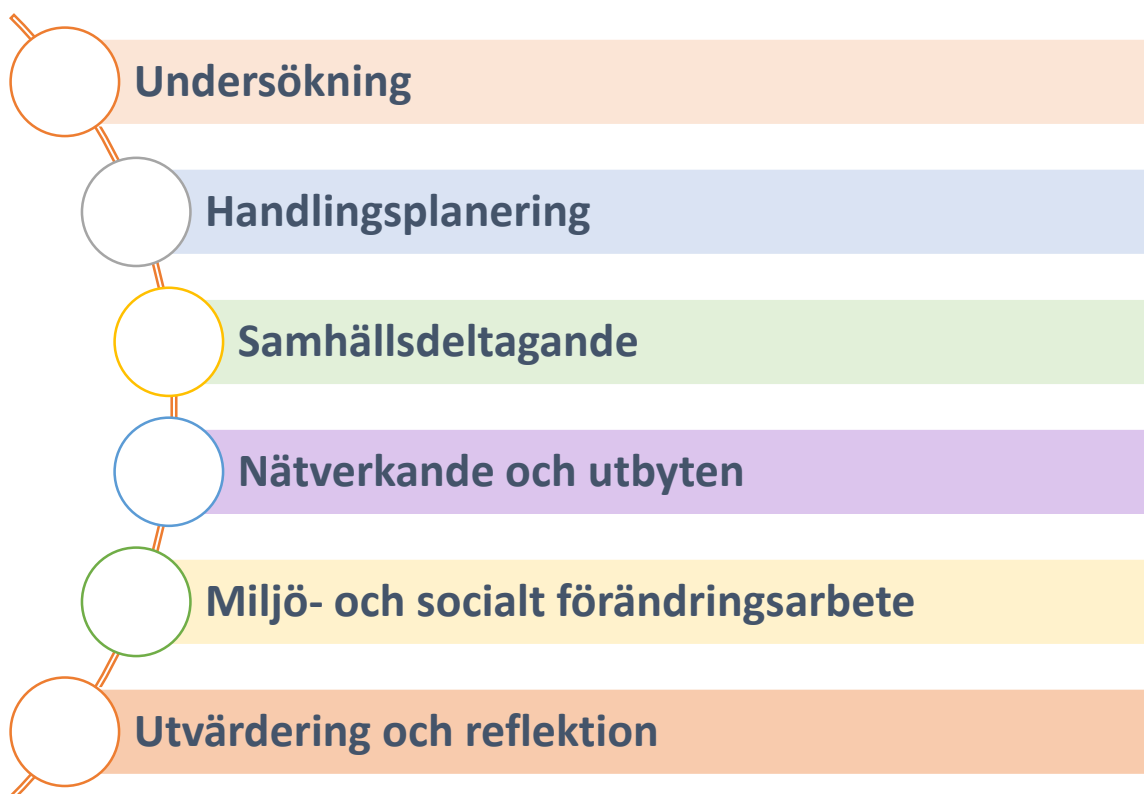

EEC:s pedagogiska modell

15

Utbildning för miljömedborgarskap (EEC) stöder EEC-modellen som kan användas på alla nivåer och i alla utbildningssammanhang med den anpassning som krävs.

Sex stadier föreslås in EEC:s pedagogiska modell:

Det är inte nödvändigt att följa alla stadier och steg av modellen, och de behöver inte tillämpas i någon särskild ordning. Nödvändiga anpassningar kan ske med hänsyn till de miljöproblem som studeras, utbildningsnivå (t ex grundskola eller gymnasium) och utbildningssammanhanget (formell eller icke-formell undervisning).

Exempel på undersökning

Exempel på handlingsplanering

Elever dokumenterar intressenternas intressen i det valda miljöproblemet.

Intressenters intressen

- Planutvecklare
- Ekologer
- Studenter
- Grannar

Elever kartlägger intressenternas ståndpunkter och argument.

Kartläggning av tvister

- Kartläggning av intressenters positiva och negativa argument
- Kartläggning av inbördes förhållanden mellan intressenter och deras argument

Elever undersöker möjliga alternativa lösningar till miljöproblemet.

Alternativa lösningar

- Ställa in projektet
- Flytta projektet till ett annat område
- Genomföra åtgärder som mildrar effekten av projektet

Elever studerar möjliga strukturella motstånd till planerade förändringar.

Strukturella motstånd

- Motstånd från systemet
- Rigorösa lagar
- Motstridiga intressen och konflikter
- Ekonomiska villkor som gynnar tillväxt på bekostnad av miljön

Elever bedömer risker med planerade aktioner.

Riskbedömning

- Oro och konflikter inom området
- Skuldbeläggning på personlig och/eller kollektiv nivå

Exempel på samhällsdeltagande

Fatta beslut

Elever beslutar att välja en alternativ lösning.

- Välj den optimala alternativa lösningen
- Kontakta forskare och miljöorganisationer
- Kontakta politiker om hjälp

Utöva rättigheter och skyldigheter i miljöfrågor

Elever tillämpar lagen

- Begär tillgång till miljödata (Aarhuskonventionen)
- Utöva rätten till offentligt deltagande
- Tillämpa principen "förorenaren betalar"

Agera i samhället

Elever agerar individuellt och kollektivt i den privata och offentliga sfären

- Publicera artiklar i lokala tidningar
- Delta i radio- och TV-program
- Arrangera en lobbying-kampanj

Debattera

Elever arrangerar och/eller deltar i offentlig debatt

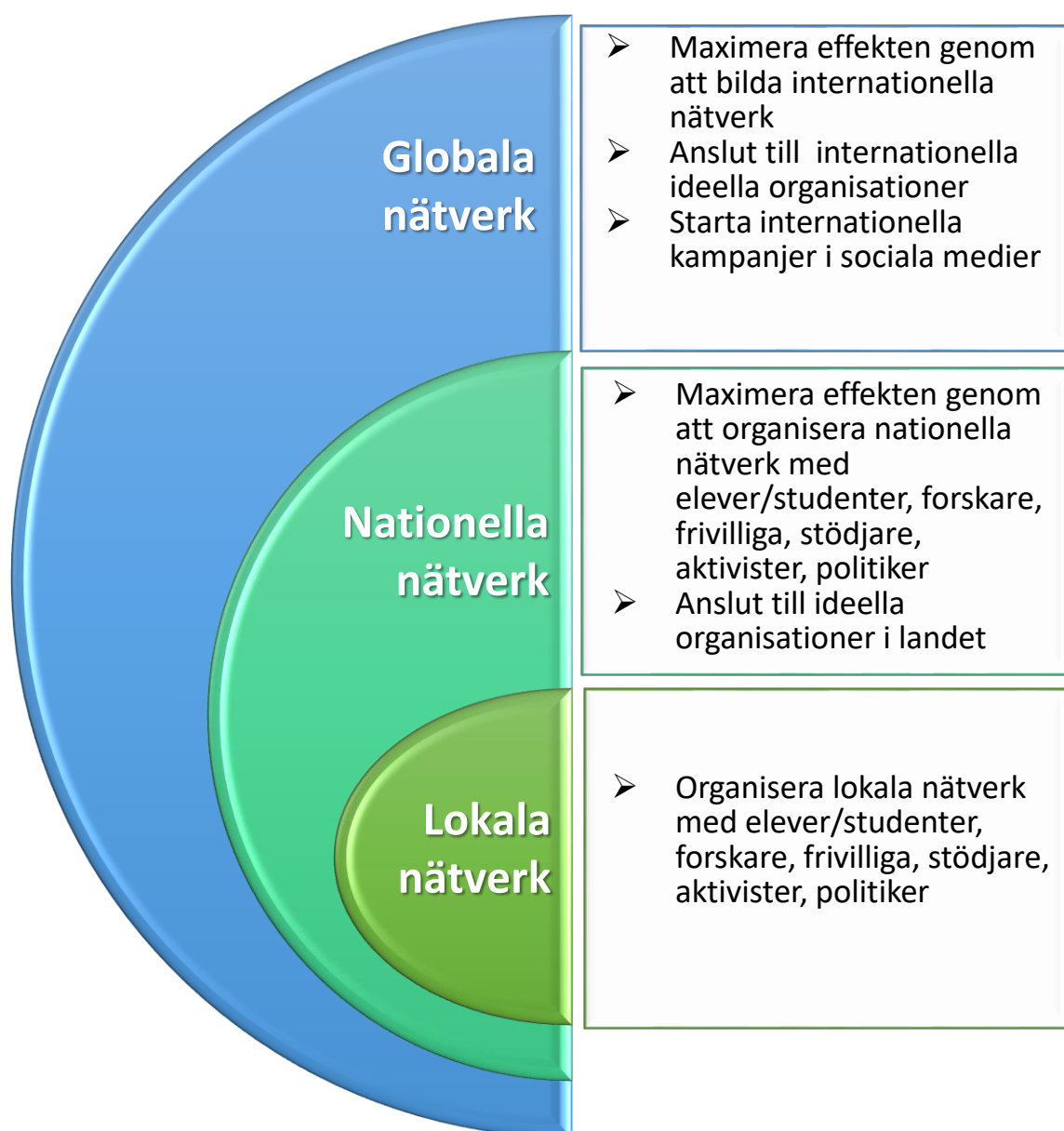
- Arrangera skoldebatter
- Arrangera samhällsdebatter
- Delta i debatter på TV

Organisera elevaktioner

Elever organiserar ungdomsaktioner

- Informera jämnåriga, familjer, grannkvarteren och allmänheten
- Organisera och delta i protester och demonstrationer

Exempel på nätverkande och utbyten

Exempel på förändringsarbete

Stöd förändring

Elever vidtar ytterligare aktioner för att stödja en förändring

- **Håll frågan aktuell i nyheterna**
(t ex TV och radio)

Vidta åtgärder

Elever vidtar nya åtgärder som kan gynna förändring

- **Vidta nya åtgärder och ageranden för att stärka förändring**
(t ex bjud in en internationell aktivist)

Behandla strukturella orsaker

Elever vidtar åtgärder för att ta itu med strukturella orsaker

- **Integrera ytterligare aktioner på andra områden och nivåer**
(t ex brev till riksdagen)

Belöna personer

Elever belönar personer som deltagit och varit till hjälp

- **Belöna elever/studenter, frivilliga, supportrar**
(t ex dela ut priser)

Informera allmänheten

Elever informerar allmänheten om sina framgångar på miljöområdet

- **Sprid information om miljöarbetet**
(t ex utställningar, inlägg och videoklipp på sociala medier)

Exempel på utvärdering och reflektion

Elever utvärderar det arbete som gjorts

Granska

- **Granska utfallet av medverkan i media**

Elever uppskattar förändring in några avseenden

Mäta

- **Uppskatta förändring i attityder, t ex till miljön bland elever som deltagit i arbetet**

Elever bedömer effekten av de metoder som använts

Bedöma

- **Bedöm effekten av de aktioner som utförts**

Elever undersöker okända aspekter av miljöproblemet

Undersöka

- **Undersök om det finns okända aspekter av det valda miljöproblemet (t ex något oväntat)**

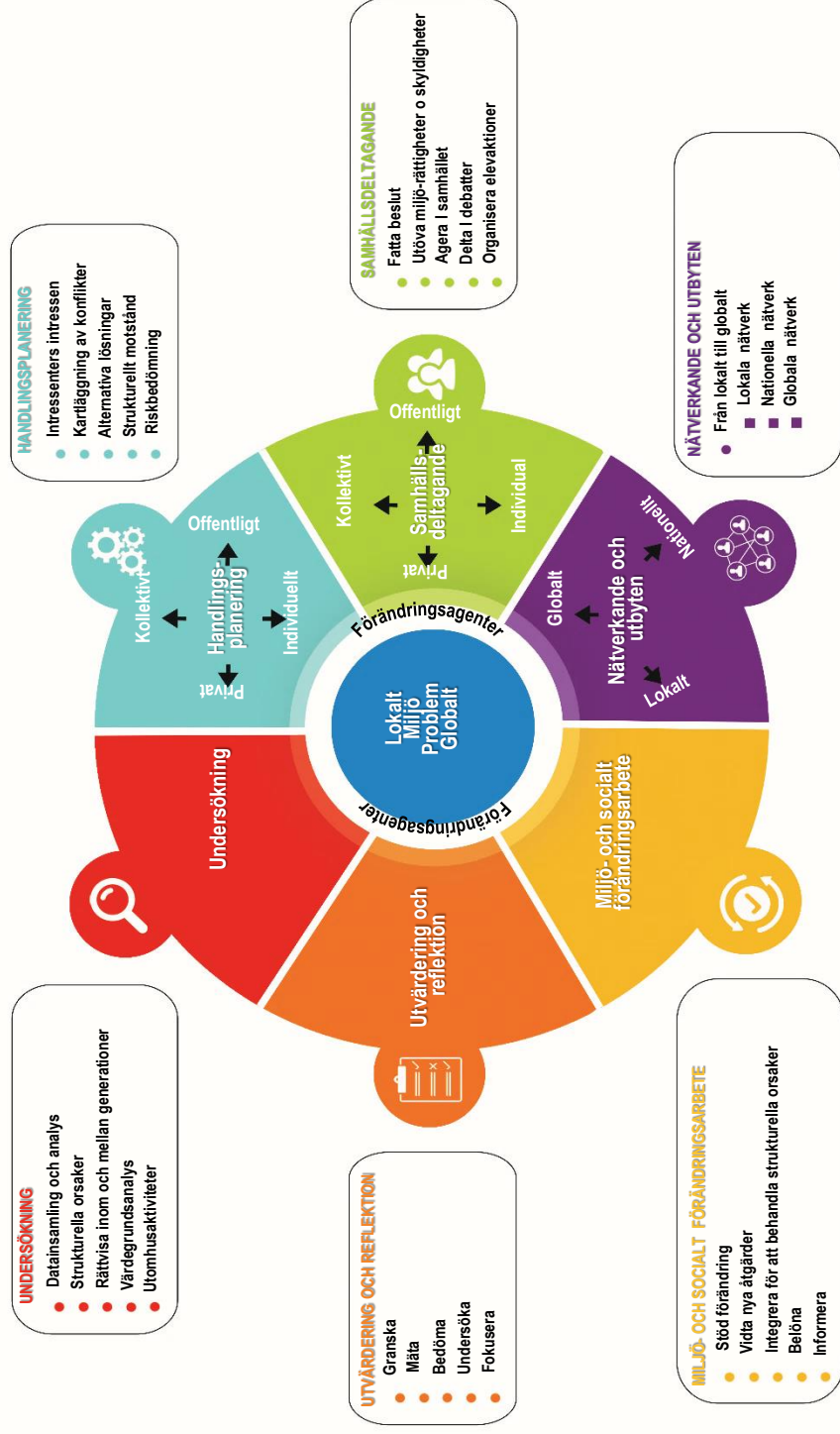
Elever fokuserar på positiva och negativa aspekter i utvärderingen av undersökningen

Fokusera

- **Fokusera på det positiva, men studera också det negativa, i utvärderingen av tillvägagångssättet (t ex motivationsfrågor)**

Utbildning för Miljömedborgarskap: Pedagogisk metod

22

Source: Hadjichambis, A. Ch. & Paraskeva-Hadjichambi D. (2019). Education for Environmental Citizenship: the pedagogical approach. I: A. Ch. Hadjichambis, P. Reis, D. Paraskeva-Hadjichambi et al. (Red.) *Conceptualizing environmental citizenship for 21st century education* (pp 260-290). Cham, Schweiz: Springer.

- European Network for Environmental Citizenship – ENEC (2018a). Definition av “Miljömedborgarskap”. Från <http://enec-cost.eu/our-approach/enec-environmental-citizenship/>
- European Network for Environmental Citizenship – ENEC (2018b). Definition av “Utbildning för miljömedborgarskap”. Från <http://enec-cost.eu/our-approach/education-for-environmental-citizenship/>
- European Network for Environmental Citizenship – ENEC (2018c). Definition av “Miljömedborgare”. Från <http://enec-cost.eu/environmental-citizen/>
- Hadjichambis, A. Ch. & Paraskeva-Hadjichambi D. (2019) Education for Environmental Citizenship: the pedagogical approach. I: A.Ch. Hadjichambis, P. Reis, D. Parakseva-Hadjichambi et al. (Red.) *Conceptualizing environmental citizenship for 21st century education* 260-290. Cham, Schweiz: Springer.

Författarnas tack

Detta häfte baseras på arbete utfört av Cost Action ENEC – European Network for Environmental Citizenship (Europeiskt nätverk för miljömedborgarskap) med stöd av COST – European Cooperation in Science and Technology (Europeiskt samarbete i naturvetenskap och teknologi).

ENEC konsortiet: Författare ansvariga för respektive lands översättning

Albanien: Nevila XHINDI, Enis SOKOLI

Bosnien och Herzegovinia: Mirjana ZABIC (Serbian), Haris GEKIC (Bosnian)

Bulgarien: Dilyana KERANOVA, Boris MANOV

Cypern: Andreas Ch. HADJICHAMBIS, Demetra PARASKEVA-HADJICHAMBI

Frankrike: Theodora BALMON, Bruno GARNIER

Grekland: Marianna KALAITZIDAKI, George FARANGITAKIS, Anastasia PASCHALIDOU, Themistoklis SBAROUNIS

Island: David C. FINGER

Italien: Daniela CONTI, Luca BAGLIVO, Claudia SARTORETTI

Israel (Hebrew): Keren MINZ, Zvi WEINSTEIN, Daphne GOLDMAN, Ariel SARID

Kroatien: Ivan SULC, Slaven GASPAROVIC, Barbara SLADONJA, Danijela POLJUHA

Litauen: Audronė TELEŠIENĖ, Aistė BALŽEKIENĖ, Audra BALUNDĖ

Montenegro: Irena PETRUSIC (Bilafer), Sanja PERUNICIC, Jovana JOVANOVIC

Serbien: Mirjana LENHARDT, Vesela RADOVIC, Vladan DJOKIC, Zorana DJORDJEVIC, Mirjana CUJIC

Slovakien: Vladislav KAPUTA, Hubert PALUŠ, Hana MAŤOVÁ, Mikuláš ŠUPÍN

Slovenien: Željko OSET, Maša KOVIČ DINE

Spanien: María Gema PARRA ANGUITA, Alexandra DELGADO JIMÉNEZ, Marta ROMERO ARIZA

Turkiet: Hasan Volkan ORAL, Aliye Suna ERSES YAY, Erkan CERMIK

Ungern: Boldizsár MEGYESI, Adrienne CSIZMADY, Imre KOVÁCH, Zoltán FERENCZ

Österrike: Katharina LAPIN, Florian LEREGGER, Johann ZOESCHER

Utgivare:

European Network for Environmental Citizenship – ENEC Cost Action (CA16229)

Referenser i helhet:

Hadjichambis, A. Ch., Paraskeva-Hadjichambi D., Reis, P., Knippels, M.C., Christodoulou A., Xhindi, N., Sokoli, E., Lapin, K., Leregger, F., Zoescher, J., Zabic, M., Gekic, H., Keranova, D., Manov, B., Sulc, I., Gasparovic, S., Sladonja, B., Poljuha, D., Balmon, T., Garnier, B., Kalaitzidaki, M., Farangitakis, G., Paschalidou, A. Sbarounis, T., Megyesi, B., Csizmady, A., Kovách, I., Ferencz, Z., Finger, D.C., Conti, D., Baglivo, L., Sartoretti, C., Minz, K., Weinstein, Z., Goldman, D., Sarid, A., Telešienė, A., Balžekienė, A., Balundė, A., Petrusic (Bilafer), I., Perunicic, S., Jovanovic, J., Lenhardt, M., Radovic, V., Djokic, V., Djordjevic, Z., Cujic, M., Kaputa, V., Paluš, H., Maťová, H., Šupín, M., Oset, Z., Kovič Dine, M., Parra Anguita, M.G., Delgado Jiménez, A., Romero Ariza, M., Oral, H.V., Erses Yay, A.S., Cermik, E. (2019). *Education for Environmental Citizenship In Focus (in English)*. Lemesos, Cyprus: European Network for Environmental Citizenship – ENEC Cost Action.

Referens till denna skrift görs enligt följande:

ENEC Consortium (2019). *Education for Environmental Citizenship In Focus (in English)*. Lemesos, Cyprus: European Network for Environmental Citizenship – ENEC Cost Action.

Denna skrift är baserad på ett bokkapitel:

Hadjichambis, A. Ch. & Paraskeva-Hadjichambi D. (2019). Education for Environmental Citizenship: the pedagogical approach. I: A. Ch. Hadjichambis, P. Reis, D. Parakseva-Hadjichambi et al. (Red.) *Conceptualizing environmental citizenship for 21st century education* (ss. 260-290). Cham, Schweiz: Springer.

Styrgruppen för ENEC:

- Dr Andreas HADJICHAMBIS (CY), Cyprus Center for Environmental Research and Education, CYCERE, MOEC, Cypern (arbetande ordf.)
- Prof Pedro REIS (PT), University of Lisbon, Portugal (arbetande v.ordf)

-Arbetsgruppsledare

- Dr Marta ROMERO ARIZA (ES), University of Jaen, Spanien (formell utbildning - grundskola)
- Dr Jelle BOEVE-DE PAUW (BE), University of Antwerp, Belgien (informell utbildning riktat mot yngre barn)
- Prof Niklas GERICKE (SE), Karlstad University, Sverige (formell utbildning - gymnasieskola)
- Dr Demetra HADJICHAMBI (CY), Cyprus Center for Environmental Research and Education, CYCERE, MOEC, Cypern (informell utbildning riktat mot ungdomar)

-Övriga medlemmar:

- Dr Andri CHRISTODOULOU (UK), University of Southampton, UK (utredare för yngre forskares karriärvägar och jämställdhets-samordnare – STSM samordnare)
- Dr Marie-Christine KNIPPELS (NL), Universiteit Utrecht, Nederländerna (samordnare för informationsspridning och kommunikationschef)

Vice arbetsgruppsledare:

- Arbetsgrupp 1 vice ledare:
Dr Audrone TELESIENE, Kaunas University of Technology, Litauen
- Arbetsgrupp 2 vice ledare:
Dr. Rares HALBAC-COTOARA-ZAMFIR, Universitatea Politehnica Timisoara, Rumänien
- Arbetsgrupp 3 vice ledare:
Dr Lihong HUANG, Oslo Metropolitan University, Youth Research Unit of NOVA, Oslo, Norge
- Arbetsgrupp 4 vice ledare:
Prof Daphne GOLDMAN, Beit Berl Academic College, Israel

ISBN: 978-9963-9275-7-9

Europeiska nätverket för miljömedborgarskap (ENEC) – finansierat som ett COST Action-projekt (CA16229-Horizon 2020) – för samman 120 experter från 38 länder i syfte att öka förståelsen, praktiken och bedömningen av Miljömedborgarskap i Europa och deltagande länder.

Miljömedborgarskap har varit ett inflytelserikt begrepp på många områden såsom ekonomi, policy, filosofi, organisations- och företagsförvaltning liksom marknadsföring, och skulle kunna användas i större utsträckning inom utbildning.

Den nuvarande miljökrisen med klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, luftföroreningar och andra lokala och globala miljöproblem har skapat ett behov av en utbildning till miljömedborgare. Detta nätverk strävar efter att nå detta mål.

Utbildning för miljömedborgarskap (EEC) är en pedagogiska modell som syftar till miljömedborgarskap. Modellen rekommenderar specifika stadier och steg, som behöver anpassas efter en lokal kontext. Nödvändiga anpassningar kan ske med hänsyn till de miljöproblem som studeras, utbildningsnivå (t.ex. grundskola eller gymnasium), och utbildningssammanhang (formell eller icke-formell undervisning). Vi inbjuder alla lärare att använda modellen, och hoppas att den ska komma till nytta.